

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Managementul riscurilor în perioada de criză. Implicații pentru guvernanța corporativă, management și auditul financiar

*prof. univ. dr. ing. Sorin DIMITRIU,
vicepreședinte al Camerei de Comerț și Industrie a României,
președintele Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București*

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cadru general (1)

- România nu a fost afectată de primul val al crizei mondiale care a lovit puternic zona financiară, datorită politicii coerente și consecvente a Băncii Naționale a României (BNR), precum și gradului redus de expunere la investiții cu grad înalt de risc
- în țara noastră sunt, încă, resimțite puternic efectele crizei economice mondiale, care s-au suprapus peste efectele induse de o serie de dezechilibre macroeconomice pre-existente
- deși potrivit prognozelor Fondului Monetar Internațional (FMI) economia mondială ar urma să înregistreze în 2010 o creștere de 3,1%, pentru țara noastră estimările nu sunt foarte optimiste
- oamenii de afaceri se confruntă cu dificultăți în finanțarea afacerilor, pe fondul scumpirii accelerate a creditelor și pierderii unor piețe de desfacere

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cadru general (2)

- nu sunt de neglijat riscurile legate de evoluția cursului de schimb leu-euro și leu-dolar, precum și cele legate de volatilitatea pieței bursiere
- mediul de afaceri nu a beneficiat din partea Executivului și a Legislativului de la București de măsuri realmente eficiente pentru a stimula dezvoltarea și, pe cale de consecință, ieșirea din criză
- împrumuturile repetate făcute de Ministerul Finanțelor Publice de pe piața bancară internă au determinat un acces și mai dificil al firmelor la credite bancare
- împrumutul de la Fondul Monetar Internațional nu s-a dovedit a fi o „centură de siguranță“, ci un împrumut de urgență, o parte din bani fiind folosită pentru a plăti salariile și pensiile, iar altă parte fiind direcționată către BNR pentru a evita o devalorizare masivă a monedei naționale
- evitarea realizării unei reforme structurale a sistemului public în cursul anului electoral 2009 a condus la o adâncire a deficitului bugetar al țării noastre

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cadru general (3)

- anul 2010 va fi extrem de dificil întrucât instituțiile financiare internaționale vor fi mult mai rigide în ceea ce privește respectarea de către România a angajamentelor asumate în cadrul Acordului *stand-by*
- pentru a limita deficitul bugetar la 5,9% din PIB, Guvernul va fi obligat să gândească și să acționeze în termeni de eficiență a activității și să ia măsuri nepopulare, dar care vor conduce la un sistem public flexibil, funcțional și conectat la cerințele momentului
- deciziile luate de Executivul de la București la începutul acestui an, precum și construcția bugetului de stat pe anul 2010 nu sunt de natură să încurajeze sistemul privat
- în lipsa unor măsuri vizând reducerea fiscalității și direcționarea banilor de la FMI, Banca Mondială și Uniunea Europeană către investiții în economie, oamenii de afaceri trebuie să aibă o atitudine proactivă, să *dea replica pieței*

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cum răspunde sistemul cameral acestor provocări? (1)

Strategia sistemului cameral este construită pornind de la problemele cu care se confruntă comunitatea de afaceri și de la tipurile de riscuri pe care aceasta trebuie să le aibă în vedere

Problemă	Răspunsul sistemului cameral
• accesul dificil și costisitor al oamenilor de afaceri la surse de finanțare	• organizare de cursuri vizând managementul unui proiect finanțat cu fonduri europene, precum și analiza cost-beneficiu în astfel de proiecte• derulare de proiecte a căror implementare contribuie la schimbarea mentalității oamenilor de afaceri și a viitorilor oameni de afaceri (studenți), precum și la perfecționarea și pregătirea, inclusiv în domenii noi de activitate, a diverselor categorii de personal angajat în cadrul firmelor, care beneficiază de cursuri gratuite

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cum răspunde sistemul cameral acestor provocări? (2)

Problemă	Răspunsul sistemului cameral
• pierderi ale oamenilor de afaceri, generate de soluționarea greoaie a litigiilor comerciale și civile în instanță	• Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR și curțile de arbitraj de pe lângă camerele județene oferă oamenilor de afaceri posibilitatea de a-și rezolva acest tip de litigii rapid și cu costuri reduse• neînțelegerile în derularea contractelor de natură civilă și comercială, diferendele apărute în relațiile de muncă din interiorul firmelor, disputele ce se înregistrează între companii și administrația publică, precum și litigiile în domeniul mediului se pot soluționa rapid și cu costuri reduse și în cadrul Centrului de mediere, înființat recent de Camera bucureșteană

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cum răspunde sistemul cameral acestor provocări? (3)

Problemă	Răspunsul sistemului cameral
• căderea piețelor tradiționale de desfacere, cu efecte directe asupra nivelului lichidităților companiilor	• dezvoltarea relațiilor economice cu țările din Balcani, spațiul ex-sovietic, Orientul Mijlociu, Asia Centrală și de Sud-Est și chiar Africa de Nord prin intermediul a numeroase misiuni economice și forumuri de afaceri cu parteneri din spațiile amintite Exemple: • <i>Forumul de afaceri româno-chinez, organizat cu prilejul vizitei în România a vicepreședintelui Xi Jinping, la care au participat circa 500 de firme</i>• <i>Forumul de afaceri româno-turc, organizat cu prilejul vizitei în România a ministrului de stat pe probleme de comerț exterior, Zafer Caglayan, la care au participat circa 200 de firme</i>

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cum răspunde sistemul cameral acestor provocări? (4)

Problemă	Răspunsul sistemului cameral
• căderea piețelor tradiționale de desfacere, cu efecte directe asupra nivelului lichidităților companiilor	• promovarea, în continuare, în spațiul european a ofertei românești atât prin mijloace tradiționale, cât și prin intermediul reprezentanței Camerei Naționale de la Bruxelles• Camera bucureșteană are în vedere deschiderea unor reprezentanțe în: – zone cu potențial ridicat – în Emiratele Arabe Unite, la Sharjah, cu sprijinul camerei de comerț din acest emirat și, ulterior, în spațiul ex-sovietic (Turkmenistan) și Asia de Sud-Est– centre economice importante din Uniunea Europeană (la Barcelona, cu ajutorul unui puternic cabinet de avocatură local)

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Alte direcții strategice ale sistemului cameral

- promovarea unor domenii-cheie, precum industria de prelucrare a produselor agroalimentare și turismul, astfel încât firmele să aibă șansa de a se reorienta către sectoare cu potențial, în contextul în care din ce în ce mai multe firme aleg să-și regândească structura afacerii, astfel încât să reducă dependența față de principalii clienți și/sau furnizori, să relanseze vânzările pe anumite segmente sau chiar să schimbe domeniul de activitate
- promovarea resurselor regenerabile de energie, precum și a tehnologiilor de mediu, având în vedere avertismentele extrem de serioase ale Agenției Internaționale a Energiei, care estimează ca în 2030 Europa va importa energie în proporție de 70%

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

De ce are nevoie mediul de afaceri de audit financiar?

- un raport de audit bine întocmit, realizat potrivit standardelor internaționale în domeniu, poate constitui un element esențial în deciziile care se iau atât de către guvernarea entității, cât și de către alți utilizatori ai informațiilor contabile, precum băncile, asiguratorii, clienții
- prin opiniile pe care le exprimă auditul financiar, transmite guvernării un mesaj privind:
 - modul în care consiliile de administrație și, implicit, managerii își fac datoria
 - modul în care se respectă regulile interne de funcționare
 - măsura în care resursele financiare angajate de investitori sunt folosite eficient, în scopul stabilit
 - temperarea elanului unor manageri de a raporta situații financiare exagerat de înfloritoare, profituri cât mai mari, escamotând adevărata față a lucrurilor și distorsionând realitatea

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Cum trebuie tratate serviciile de audit financiar?

- serviciile de audit reprezintă o investiție în sănătatea afacerilor
- pentru a se obține efectul scontat este necesar ca atât auditorul extern, cât și auditorul intern să se bucure de independență în desfășurarea activității sale
- chiar dacă auditorii financiari sunt priviți uneori ca un rău necesar, realitatea demonstrează că această activitate poate adăuga valoare afacerii, iar investiția în costul misiunilor de audit este în folosul afacerii
- buna comunicare a auditorilor cu guvernanta entității și cu ceilalți utilizatori ai informațiilor din rapoartele de audit poate ajuta la efortul de depășire a actualei situații economice

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Concluzii

- în climatul economic actual oamenii de afaceri se confruntă cu numeroase provocări și riscuri
- managerii sunt obligați să aibă în vedere și modalități prin care să se asigure că se vor situa pe o poziție avantajoasă pe piață în momentul reluării creșterii economice
- pentru a atinge creșterea mult așteptată, acum este momentul pentru regândirea afacerii și pentru reprojecțarea strategiilor și structurilor organizaționale
- succesul va depinde într-o măsură hotărâtoare de managementul capabil să stabilizeze afacerea, să valorifice oportunitățile și să încorporeze inovația în deciziile pe care le adoptă
- provocările cu care se confruntă mediul de afaceri se reflectă în mod direct și în eforturile pe care auditorii financiari trebuie să le depună pentru a evalua impactul asupra situației și performanței financiare ale entităților auditate

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo

Abordări ale auditului financiar 2009-2010

Sistemul cameral colaborează cu CAFR pentru a asigura condițiile necesare pentru ca inițiativele și eforturile conjugate ale oamenilor de afaceri, ale profesioniștilor, ale auditorilor financiari să poată avea succesul așteptat în depășirea actualei crize economice.

Vă mulțumesc.

Succes în afaceri!

23 ianuarie 2010, Sala Nicolae Titulescu, Complexul expozițional Romexpo